

تحلیل راهبردی از نقش^[1] و عملکرد عناصر معماری میدان گنجعلی خان کرمان

عباس علیپور¹، فاطمه حسینی^{2*}

- 1- عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی مازندران. قائمشهر
خیابان ساری خیابان ظرافت. Dr.Alipour82@gmail.com
- 2- دانشجوی کارشناسی ارشد معماری موسسه آموزش عالی ساریان . نوشهر خیابان
کریمی خیابان گلزار. fatemehoseini1987@gmail.com

چکیده :

فضاهای شهری از جمله مهمترین موضوعات در تاریخ شهرسازی می باشد که همواره نقشی تاثیر گذار در زندگی انسان ها داشته است. از میان فضاهای شهری، میادین شهری از جمله فضاهایی است که بیشترین تاثیر را در زندگی اجتماعی مردم در دوران های مختلف داشته است. مجموعه های شهری در شهرهای سنتی ایران نمونه بارز میادینی است که نقش و عملکرد خود را در تعاملات اجتماعی، اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، مذهبی و به خوبی ایفا کرده است. نوشته حاضر به بررسی و تحلیل مجموعه گنجعلی خان کرمان به عنوان نمونه ای ممتاز از مجموعه سازی مکتب اصفهان در شهرسازی عصر صفویه پرداخته است و سعی در شناخت عوامل موثر بر کاهش تعاملات در این میدان شهری نسبت به گذشته دارد. به منظور تدوین و ارائه راهبردهای کمی در رابطه با افزایش تعاملات در مجموعه گنجعلی خان و بالتبع آن در شهر کرمان از روش برنامه ریزی راهبردی و پرسشنامه (SWOT) استفاده گردید. در این راستا ابتدا عوامل داخلی (نقاط ضعف و قوت) و عوامل خارجی (فرصت ها و تهدیدها) محیط تحت بررسی شناسائی شدند. نتایج به دست آمده مؤید آن بود که علی رغم وجود جاذبه های تاریخی و فرهنگی غنی موجود که می تواند این مجموعه را از نظر تعاملات و حضور مردم، در رتبه بالایی در بین سایر مجموعه های شهری قرار دهد، امکان توسعه و پیشرفت بیشتر در تعاملات و رونق حضور مردم، از طریق فرصتهایی همچون "احیای فعالیتهای تجاری در بازار مجموعه" و نیز "حمایت مدیران و مسولان از این مجموعه" وجود دارد و سبب شده محدوده تحت بررسی در جدول برنامه ریزی راهبردی در شرایط تهاجمی (استراتژی SO) قرار گیرد. در پایان راهبردهایی پیشنهاد گردید که در این میان راهبرد "بهره گیری از پتانسیل های اقتصادی و فعالیت های تجاری در بافت اطراف مجموعه، جهت افزایش مراجعه مردم و گردشگران" به عنوان مهمترین راهبرد پیشنهادی مورد مطالعه می باشد.

واژه های کلیدی: شهر، نقش، عملکرد، تحلیل راهبردی
شهر، ایرانی، مکتب اصفهان، میادین